

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: Ing. J. L.**, zast. Mgr. Jozefem Barátem, advokátem se sídlem Matoušova 515/12, Praha 5, proti **žalovanému: Krajský soud v Brně**, se sídlem Rooseveltova 648/16, Brno, ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2014, č. j. 5 A 83/2014 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Jozefa Baráta, advokáta se sídlem Matoušova 515/12, Praha 5, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností shora označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Výrokem I. napadeného usnesení městský soud zastavil řízení o žalobě, protože stěžovatel vzal svou žalobu zpět. Výrokem II. napadeného usnesení bylo rozhodnuto o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, výrokem III. byla stěžovateli vrácena část soudního poplatku za žalobu ve výši 1 000 Kč a výrokem IV. byl stěžovatel vyzván ke sdělení čísla bankovního účtu pro vrácení soudního poplatku.

[2] Jak bylo uvedeno již výše, městský soud řízení o žalobě zastavil z důvodu, že stěžovatel vzal žalobu zpět, což učinil s ohledem na to, že Ministerstvo spravedlnosti rozhodlo o jeho stížnosti a snížilo požadovanou úhradu za poskytnutí informace na částku 10 000 Kč, čímž předmět sporu odpadl a nečinnost správního orgánu byla odstraněna. Dále se městský soud zabýval náhradou nákladů řízení. Uvedl, že dle § 60 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Dle daného ustanovení však také platí, že vzal-li navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel vůči odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

[3] Městský soud shledal, že žalovaným v dané věci byl Krajský soud v Brně, který vůči stěžovateli dosud žádné rozhodnutí nevydal. Rozhodnutí, v němž stěžovatel spatřoval pozdější chování odpůrce, bylo rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti o stížnosti proti výši úhrady

za poskytnutí informace. Mezi tímto rozhodnutím a mírou procesní aktivity Krajského soudu v Brně není dle městského soudu žádná příčinná souvislost.

[4] Městský soud zdůraznil, že je mu známa judikatura Nejvyššího správního soudu, v souladu s níž je stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. chápána nikoli jako opravný prostředek, ale jako prostředek na ochranu před nečinností srovnatelný s návrhem podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Tím je dáno, že otáčí-li nadřízený orgán s rozhodnutím o stížnosti, má účastník podávat žalobu na ochranu před nečinností nikoli proti nadřízenému orgánu, ale přímo proti povinnému subjektu, zde městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012 - 14. To platí i tehdy, jestliže byla stížnost podána podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. (zde městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2013, č. j. 8 Ans 10/2012 - 46) – tj. nejde o případ, kdy informace nebyla poskytnuta, aniž bylo její poskytnutí odmítnuto, ale o případ, kdy povinný subjekt vyčísлил úhradu na poskytnutí informace, s jejíž výší žalobce takto vyjadřuje nesouhlas.

[5] Městský soud však dodal, že logický důsledek žaloby na nečinnost spočívající v tom, že faktická nečinnost nadřízeného orgánu v řízení o stížnosti je přičítána povinnému subjektu, automaticky neimplikuje to, že i činnost nadřízeného subjektu, tj. vydání rozhodnutí o stížnosti, může být automaticky přičítána povinnému subjektu. Pokud by nadřízený správní orgán změnil oznámení o úhradě tak, že povinný subjekt je povinen poskytnout informaci bezplatně, povinný subjekt by to ve lhůtě patnácti dnů učinil a žalobce by vzal zpět žalobu proti nečinnosti povinného subjektu, mohl by se s úspěchem domáhat náhrady nákladů řízení z titulu § 60 odst. 3, věty druhé, s. ř. s. Pokud však nadřízený subjekt pouze sníží výši úhrady, zároveň tím i potvrzuje, že povinný subjekt nemohl a neměl poskytnout informaci bezplatně – tj. že dosud nemohl konat. A povinný subjekt nemůže konat ani bezprostředně po snížení úhrady, protože ve smyslu § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. musí vyčkat uplynutí šedesáti dnů, v nichž má žadatel o informaci zaplatit požadovanou částku, a teprve pokud po šedesáti dnech není zapláceno, může žádost odložit.

[6] Městský soud dále nepovažoval za potřebné zjišťovat, zda sám žalovaný ke dni vydání usnesení městského soudu ve věci nějak rozhodl, protože by to na výroku napadeného usnesení městského soudu nemohlo nic změnit. Dle městského soudu je pro výrok o nákladech řízení podstatné, že stěžovatel vzal žalobu zpět v okamžiku, kdy ve věci rozhodl jen nadřízený správní orgán, nikoli žalovaný sám.

[7] Žaloba tak byla vzata zpět v reakci na pozdější chování nadřízeného správního orgánu, nikoli však v důsledku pozdějšího chování žalovaného, městský soud tak žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že městský soud dospěl k nesprávnému závěru, že prvoinstanční správní orgán nemůže v rámci žaloby proti nečinnosti nést jakoukoli odpovědnost za přetrvávající nečinnost svého nadřízeného orgánu. Městský soud tak dle stěžovatele nesprávně posoudil význam rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které sám citoval.

[9] Stěžovatel neměl jiný prostředek k nápravě, a proto byla nečinnostní žaloba posledním možným krokem. Stěžovatel nemohl predikovat, jak vlastně nadřízený orgán rozhodne či zda fakticky celou věc sám nepřevzme a fakticky tak neodstraní nečinnost prvostupňového orgánu. Stěžovatel rovněž nemůže jednat jinak, než po rozhodnutí nadřízeného orgánu vzít důvodně podanou žalobu zpět, neboť by ji soud bez dalšího jako nedůvodnou zamítl.

[10] V kasační stížnosti byla uplatněna i námitka nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení městského soudu z důvodu absence kompletního spisového materiálu, neboť sám městský soud paradoxně uvedl, že ho žádné kroky povinného subjektu nezajímají. Stěžovatel v dané souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 As 44/2008 - 116, kde bylo za vadu postupu městského soudu označeno to, že rozhodoval na základě nedostatečného spisového materiálu. Stěžovatel rovněž odkázal na zcela odlišná rozhodnutí Krajského soudu v Praze v obdobných řízeních (uvedl zde řízení pod sp. zn. 46 A 55/2013).

[11] Stěžovatel navrhl, aby bylo napadené usnesení městského soudu v celém rozsahu zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[12] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a hodnotil její přípustnost, přitom shledal, že stěžovatel podal nepřipustnou kasační stížnost. Dle § 104 odst. 2 s. ř. s. je nepřipustná kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení. O tento důvod nepřipustnosti přitom jde v nynější věci.

[14] Výrok o zastavení řízení městský soud odůvodnil tím, že žaloba byla vzata zpět. Jde o celistvé, srozumitelné a dostatečné odůvodnění. Stěžovatel v kasační stížnosti ani v náznaku neuvedl, že by tento výrok a jeho odůvodnění trpěly jakoukoli vadou. Naopak jediné, s čím v kasační stížnosti stěžovatel polemizuje, je nepřiznání nákladů řízení žádnému z účastníků, stěžovatel tak brojí jen a výhradně proti výroku II. napadeného usnesení o nákladech řízení a jeho odůvodnění.

[15] Městský soud v rámci odůvodnění výroku II. o nákladech řízení rozebral, proč neaplikoval § 60 odst. 3, větu druhou, s. ř. s., dle níž: „[v] žal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.“ Stěžovatel se v kasační stížnosti vymezil výhradně proti závěru městského soudu, že žaloba byla vzata zpět nikoli pro pozdější chování žalovaného (Krajského soudu v Brně), ale pro pozdější chování Ministerstva spravedlnosti. Tento závěr se však týkal výlučně důvodů pro neaplikaci citovaného ustanovení, tj. týkal se jen nákladů řízení. I námitka nepřezkoumatelnosti, kterou stěžovatel spojil s tvrzenou absencí kompletního spisového materiálu, směřovala do hodnocení městského soudu shrnutého v bodě [6] tohoto usnesení, které se rovněž týkalo pouze odůvodnění nákladového výroku.

[16] Všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti tak směřují jen proti výroku o nákladech řízení, taková kasační stížnost je dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustná. Na daném závěru nic nemění ani skutečnost, že v petitu navrhl stěžovatel usnesení městského soudu zrušit v celém rozsahu. Nejvyšší správní soud odmítá i kasační stížnosti směřující proti usnesením krajských soudů o zastavení řízení z důvodu zpětvzetí žaloby, i když tyto stížnosti obsahují formální argumentaci směřující proti výroku zastavení, která má za cíl obejít nepřipustnost kasační stížnosti směřující jen proti výroku o nákladech řízení, k danému lze namátkou zmínit usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2012, č. j. 7 Ans 17/2012 - 33, ze dne 23. 1. 2013, č. j. 1 Ans 18/2012 - 20, a ze dne 24. 2. 2011, č. j. 2 Ans 1/2011 - 63 (všechna tato rozhodnutí jsou dostupná z www.nssoud.cz). Jsou-li odmítány i kasační stížnosti, v nichž jsou formálně uplatněny námitky proti výroku o zastavení řízení pro zpětvzetí, na základě argumentu *a maiori ad minus* lze dospět

k závěru, že je třeba odmítnout i kasační stížnost, v níž nejsou uplatněny žádné námitky proti výroku o zastavení, ale která pouze požaduje napadené usnesení zrušit v celém rozsahu, aniž by jej v celém rozsahu skutečně námitkami napadala.

V. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nepřípustnosti nynější kasační stížnosti, kterou tak odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 3, věty první, a § 120 s. ř. s., dle níž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[19] Vzhledem k tomu, že stěžovatel za kasační stížnost zaplatil soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, rozhodl zdejší soud o tom, že se mu tento poplatek vrátí. Při tom Nejvyšší správní soud postupoval dle § 10 odst. 3, věty poslední, zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), podle které soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Třicetidenní lhůta, v níž bude soudní poplatek vrácen k rukám stěžovatelova zástupce Mgr. Jozefa Baráta, advokáta se sídlem Matouškova 515/12, Praha 5, vychází z § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu